א פריינדליכער שמועס מיט'ן רעדאַקטאָר

פון שמש

זוינגען אלעס און אלעמען פון דער גאנצער וועלט בכלל און טאראנטא בפרט.

פ־ו־ה, קאלענע רעאקטאר! דאס האב איך קוים דעם אטהעם אבגעכאפט געלאפען אהן אן אטהעם, געמיינט איך וועל פערשעטיגען כוועל אייך ניט טרעפען אין אפיס ווארים ווי איך האב געהערט האט איהר שטונדען ווי א רעדאקטאר אהן א „רע", דאס הייסט פונקט ווי אונזערע אידישע דאקטורים, וועלכע שטעלען ארויס טאבליצקעס מיט שטונדען אויף וועלכע עס שטעהט אויספגעשריבען, בלשון סגינהור, אז איהר דארפט זיין א חכם און פערשטעהן אז פונקט אין די שטונ־דען זענען זיי ניטא. דאס הייסט אין שטוב זענען זיי יא דא, נאר זיי עסען דאן „ווארעס" אדער נעהמען א קאלטען טוש.

אבער דאס איז ניט שייך צום ענין איך האב אייך בלויז געוואלט זאגען אז עס איז נאך וואריאלאך. עס באקט שוין ניט אזוי אונברהמונתדיג ווי פריהער, ביי־נאכט דארף מען זיך שוין צודעקען מיט א ווארימער קאלדרע מען זאל זיך ניט צויקיהלען. שעהנע צייטען דערלעבט. דער וועטער אונזערער אין טארענטא איז ווי די פאליטיק פון קענעדע עס ווארפט ווי אין א קרהת, אט איז הייס, און אט איז קאלט, אט איז שעהן אין באלד טאקע רענענט, אויף איינינע בלויז האט עס ניט אויסגעמאכט ווי אין אנדערע אין אמעריקא, אבער עס ווייזט זיך אז דאס איז אויך אין איידעלען אופן אז דאס איז ניט שאבער מאכער ביזנעס און אז אס איז ניט פאר אידען. זיי זאלען נעהן בעסער האנדלען מיט רעגס, איז דאך זיי זיי מעשה ניט אנגעשטאנען אדער זיי האבען ניט פערשטאנען וואס מען מיינט, זיינען זיי ווייטער געשטאנען.

א גראבער גוייע דארטען. וועלכער פער שטעהט ווייזט אויס ניט וואס עס מיינט אסיסיליאציע אין אינטערנאציאנאליזא־ציע, האט דער דערזעהען אז זיי שטעהען האט אז זיי זענען צו פערשטעהן מיט'ן הארבען ווארט, אז אויף די פארמס דארף מען האבען ארבייטער אבער ניט קיין „רושום" מאשעניקעס, קארמאנשטשי־קעס וועלכע נארען ארויס ביי דער ארי־מער ריעזיערונג הנצאות אום דורכצו־פאהרען אהין און ארויף. און ארבייטען פאילען זיי זיך.

איהר פערשטעהט א געשעפט קאלענע רעדאקטאר?

וואס זאגט איהר עס איז מעהר טרוי־ענג ווי קאמיש, און וואס איך האב זיך אזוי צולאכט.

האט קיין פאראיבעל ניט, האהאה־הא! איך קישנע פאר געלעכטער, איך קען זיך ניט איינהאלטען, איך מיין ניט דאס — ווארט א ווייל, איך האב נאר גע־וואלט א פרעג טהאן אויעס פון זיי וואס עס הערט זיך וועגען א אידישען אגאנ־דעס. הא־הא־הא! זיי זיינען נעווען פון די גרעסטע שרייער, „מיר דער פראלע־טאריאט דארף ניט קיין אידישע קאנגרע־סען!"

הא־הא־הא! האט קיין פאראי־בעל ניט, די הויצען, יו גאָ! . . .

האצקעל איז שוין מסכים . . .

האט מיר אייך א גוטען תמיד.

ושלך שלי", ניטא קיין איד ניטא קיין גוי, ארבייטער זיינען מיר, אלע מיט איי־נע אינטערעסען און ווערען אלע געדריקט פון דעם רויבערישען קאפיטאל, און נאך אזעלכע ווערטער, "גענאסען" דאכט זיך רופט מען זיי. יא, נו, ווארט זשע כאפט זשע ניט.

אלזו האבען עטליכע פון זיי זיך בע־בעקלעהרט אזוי ווי מען רופט יעצט שטארק מען זאל זיין פאטריאטיש און קו מען העלפען דאס לאנד אין איהר נויטה און נעהן ארבייטען אויף א פארם איז פונקט ווי נעהן אין די טרענטשעס. הא־בען זיי אויסגעקליבען דאס ערשטע, ווייל זא ווי זא ווערט מען געדריקט פון קאפיטאל זאל כאטש זיין דאס דריקעניש אויף דער פרייער לופט.

נו זיינען זיי אוועק דארט אהין אויף קינג סטריט וואו מען פערשרייבט זיך, "האבען אויסגעמאכט די 'אפליקיישאנס' און האבען געווארט מען זאל זיי טהון זייער העכט.

האט מען איבערגעלייענט זייערע אפ־ליקיישאנס, איבערקריפט זייערע נעזער גע־וואלט ריכטיג וויסען פון וועלכער נאציאן זיי זיינען, און ווי זאגט איהר דער פנים אז א מסור, האט מען זיי געגעבען צו פערשטעהן אויף אן איידעלען אופן אז דא איז ניט שאבער מאכער ביזנעס און אז אס איז ניט פאר אידען. זיי זאלען נעהן בעסער האנדלען מיט רעגס, איז דאך זיי זיי מעשה ניט אנגעשטאנען אדער זיי האבען ניט פערשטאנען וואס מען מיינט, זיינען זיי ווייטער געשטאנען.

א גראבער גוייע דארטען. וועלכער פער שטעהט ווייזט אויס ניט וואס עס מיינט אסיסיליאציע אין אינטערנאציאנאליזא־ציע, האט דער דערזעהען אז זיי שטעהען האט אז זיי געגעבען צו פערשטעהן מיט'ן הארבען ווארט, אז אויף די פארמס דארף מען האבען ארבייטער אבער ניט קיין „רושום" מאשעניקעס, קארמאנשטשי־קעס וועלכע נארען ארויס ביי דער ארי־מער ריעזיערונג הנצאות אום דורכצו־פאהרען אהין און ארבייטען פאילען זיי זיך.

איהר פערשטעהט א געשעפט קאלענע רעדאקטאר?

וואס זאגט איהר עס איז מעהר טרוי־ענג ווי קאמיש, און וואס איך האב זיך אזוי צולאכט.

האט קיין פאראיבעל ניט, האהאה־הא! איך קישנע פאר געלעכטער, איך קען זיך ניט איינהאלטען, איך מיין ניט דאס — ווארט א ווייל, איך האב נאר גע־וואלט א פרעג טהאן אויעס פון זיי וואס עס הערט זיך וועגען א אידישען אגאנ־דעס. הא־הא־הא! זיי זיינען נעווען פון די גרעסטע שרייער, "מיר דער פראלע־טאריאט דארף ניט קיין אידישע קאנגרע־סען!"

האצקעל איז שוין מסכים . . .

האט מיר אייך א גוטען תמיד.

פערלאנגט

א גוטע היים פאר אן עלטערע פרוי, וואס מען מוז אטענדען צו אין־ א. גוטע בעלאהנונג.

נאכפרעגען פיינסאנס דעלר־קאטעסען סטאר, קווין סטריט וועסט.

(11494)

J. P. BICKELL & CO.
מטענדארט בענק בילדינג טאראנטא.
תבואה
קאטאן
סטאקס

פערקיופיין גאלד קעמפ
די לעצטע אינפארמאציעס פענט איהר קריגען ווען איהר וועט זיך סובסקרייבען פאר דעקס פעקיר פיין הערלד.
טויס: פערקיופיין, אנטעריא.
פרייז פאר סענערל $1.50, פערא־ינגטע שטאמטען $2.80 א יאהר.

באארד רום סוירוויס
די פריזען פונ'ס ניו יארק סטאק עקסשטיינזש
די ניו יארקער קורב עקסשטיינזש
די טאראנטא סטענדארד עקסשטיינזש
מיר וועלען זיין צופריעדען אז איהר וועט זיך בענוצען מיט אונז באקווערליכקייטען. פריוועט ווייערס פערבינדען אלע אפיסעס אין סאראנטא — ניו יארק — פילאדעלפיא, האמילטאן און לאנדאן
KEMERER, MATTHES & CO.
108 BAY STREET - - - TORONTO

מעהר טהעע

קען מען קריגען פון א פונט פרישע

"SALADA"

ווי פון א פונט אין א האלב געוועהנליכע טהעע. דער רייכער געשמאק וואס די יונגע בלעטלאך גיבען פון זיך ארויס שטעלען צוזאמען דעם סארט פון סאלאדא טהעע. אין מאכט עס צום מעהרסטען עקאנאמיש. און העכסט צופריעדענשטעלענד.

סימפאטיזירט איהר ניט מיט די אראבגעזעצטע קעניגע

אפשר וואלט געווען א פלאן צו ארגאניזירען זיי אין א יוניאן מיט אנ־דער אלטען פריינד צאר ניקאלאי אל „וואקינג דעלעגאט".

„הכל תלוי בכסף. מען האבען דאס מזל" איז פאראן אן אלט שפריכווארט. אפילו צום שליימזל דארף מען אויך האבען מזל. געוועהנליך בע־טראכטט מענשען דאס שטארבען פאר דעם גרעסטען אונגליק וואס עס קען טרע־פען א מענשען. אבער עס ווייזט זיך ארויס אז מען האט מזל און מען שטארבט אין דער ריכטיגער צייט אין נאך אלץ בע־סער ווי בלייבען לעבען און פיהרען א צרה'דיגען לעבען.

אין אזוי, צום ביישפיעל, אויב מען זאל א פרעג טהאן ביי דעם האלבען טויט עקס־קעניג וואס דרעהען זיך איצט ארום אויף דער וועלט, א דאנק דער מלחמה, אהן קגעלונגען, האלב צו־דרעהט אן צוטראגענע, וועלכע בעריר־פען נאך ניט אין גאנצען וואס איינענט־ליך עס קומט פאר ארום זיי. זייערע פער־מענען האבען זיי פערלוירען, האבען ניט קיין פריינט, קיינער סימפאטיזירט ניט מיט א „געוועזענעם" מאנכע הא־בען אפילו ניט דאס רעכט ארומצוגעהען פריי אויף גאס'ס ערד, איינינע ווערען געהאלטען אין געפענגנישען און זענען שוין משוגע געווארען דארטען, אנדערע זענען פערטריבען געווארען פון זייערע היי־מען, און זענען אנטלאפען קיין ענגלאנד און אמעריקא, צוויי פון יענע „עקס־ען" האבען זאגאר אדאפטירט דעם איינ־פאכען נאמען פון א פראסטען בשר־ודם כדי צו קענען דערשלעפען די פאר־אהרען אויף אונזער זונדיגער וועלט; וועגן מען זאל ביי אזעלכע אבנעקומענע א פרעג טהון זייער מיינונג איבער אונ־זערע איינריכטונגען אויף דיזען וועל־טעל וועט זייער ענטפער זיכער זיין זעהר א פעסימיסטישער, א סך וועלען בעסער נישען צו שארבען אין וועלען אוודאי גדוירען וואס זיי זענען ניט געשטאר־בען אין דער צייט פון זייער גדולה.

אבער צום מעהרסטען מיט ועמען אונזערע „אידישע בני־ החמנים'דיגע, הערצער זענען נענוגט צו סימפאטיזירען", אין „באמת אויף איהם רחמנות האבען", איז נעביך, דער נייעסטען פון די אבנע־דאנקטע און וועמענס טראגעדיע איז אפשר די גרעסטע וואס איז געווען ביז איצט, דאס איז „אונזער אלעמענס בע־קאנטער צאר ניקאלאי דער צווייטער".

עס ווערט איצט מיט זיכערהייט בע־הויפטעט, דאס דער דאזיגער צאר וועל־כעל איז געווען רייכער ווי ראקפעלער, מארגאן, און אפילו די קרופ מאגנאטען, איז איצט ניט נאר געבליבען „אהן א שטוהל" נאר אפילו דעם קאפ האט ער שוין „באד" אויף ניט וואו צו צושפארען. ביז יענעם מאמענט וועו ער האט מיט „זיין גוטען ווילען אבגעדאנקט" פון זיין שטעלע איז ער געווען דער איינצינטער פון כמעט אלע מיינען אין סערביען. ער האט פערמאגט ארום 150 מיליאן אקער לאנד אויף זיין איינענעם נאמען אויף וועלכע עס זענען מיינען, וועלדער פארסט, און א חוץ דעם האבען זיינע „ווייזדשעס" וואס ער האט בעקומען יעדע וואך אויף אויסצוהאלטען זיינע פאלאצען מיט זיין גאנצער האלאסטרע אנגעטראפען אן אונ־נעהויערע גרויסערע סומע און ביי הייג־טיגען טאג, אויף דער עלטער נעבאך, זייענדיג א בעל מטופל מיט הכישע עט־ליכע טעכטער מיט וועמען ער וואלט אוודאי געוואלט טהון לייטישע שידוכים פערמאגט ער ניט מעהר, ווי עס איז בע־וואסט געווארען פון זייערע קוועלען אין